

Sisäministeriö
Pelastusosasto

Hanketunnus SMDno-2016-1495

Lausunto SM_RO 20171201

Sisäministeriön pelastusosasto on pyytänyt rajavartio-osastolta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta pelastuslain muuttamiseksi. Muutoksella muun muassa integroitaisiin öljyvahinkojen torjuntalain (1673/2009) säännökset alusöljy - ja aluskemikaalivahinkojen torjunnasta pelastuslakiin sekä siirrettäisiin merellisten ympäristövahinkojen torjunnan johtovastuu ympäristöministeriöltä sisäministeriölle. Hallituksen esitysluonnos on laadittu hyvässä ja tiiviissä yhteistyössä sisäministeriön pelastusosaston ja rajavartio-osaston sekä ympäristöministeriön kesken ns. kolmikantavalmisteluna. Rajavartio-osasto nostaa kuitenkin vielä muutaman seikan esille lausunnossaan:

Rajavartio-osasto esittää, että pelastuslain muutoksenhakua koskevaan 104 §:ään lisätään nykyisen öljyvahinkojen torjuntalain 30 §:n mukainen säännös siitä, että pelastuslain 36 §:n 1 - 4 ja 6 momentin nojalla tehtyyn viranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tai vähintään, että pelastuslain 36 §:n 4 momentin nojalla tehtyyn Rajavartiolaitoksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Lisäksi esitetään harkittavaksi onko vastaava valituskielto ulotettava myös pelastuslain 34 §:n nojalla tehtävään päätökseen torjuntatöiden lopettamisesta ja jälkitorjuntaan siirtymisestä, kuten voimassa olevan öljyvahinkojen torjuntalain 30 §:n 4 kohdassa säädetään.

Lisäksi rajavartio-osasto esittää hallituksen esityksen liitelaiaksi öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) muuttamista siten, että lain 13 §:n 2 kohdan viittaus öljyvahinkojen torjuntalakiin muutetaan pelastuslaiksi ja että lain 17 §:n 1 momenttiin lisätään pelastustoimen oheen Rajavartiolaitos torjuntaviranomaisena ja kalustoa ylläpitävänä viranomaisena. Samalla rajavartio-osasto tuo esille huolen Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä olevien hylkyjen meriympäristölle aiheutuvista riskeistä ja ehdottaa öljysuojarahastosta annettua lakia samassa yhteydessä muutettavaksi siten, että öljysuojarahastosta voitaisiin maksaa korvauksia ja avustuksia myös hyljistä aiheutuvista öljyvahingoista ja niiden torjumisesta ennalta.

Lopuksi todetaan, että alusöljy- ja aluskemikaalivahingon torjuntatehtävien siirto selkeyttää ja tehostaa johtamista, kun toimintaa johtavat päivittäistä pelastustoimintaa muissakin onnettomuuksissa johtavat viranomaiset. Johtamistoimintojen liittäminen osaksi pelastustoimen ja Rajavartiolaitoksen johtamisjärjestelmiä takaa paremmat edellytykset myös pitkäkestoisten torjuntatoimien johtamiseen. Vastuuketjun tulee olla selkeä onnettomuuden alkuhetkestä lähtien. Nykytilanteen ongelmat on tunnistettu mm. Valtiontalouden tarkastusviraston raportissa, minkä vuoksi johtamiseen ollaan ehdotetuin muutoksin perustamassa selkeämpi ja kustannustehokkaampi

04.12.2017

kokonaisuus, jossa merialueen toimintaa johdetaan 24/7 johtokeskuksissa tilanteen alkuhetkistä lukien. Tällöin voidaan lisäksi samalla koordinoita ja ottaa rinnakkain huomioon tilanteeseen usein samanaikaisesti liittyvää meripelastusta, meriturvallisuuden ylläpitoa ja yleisestikin meritilannekuvaa.

Hallitusneuvos

Ari-Pekka Koivisto

Rajavartiolytarkastaja

Pertti Normia

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 01.12.2017 klo 14:10. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Ympäristöministeriö